

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntai.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVANEN

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sundays, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

AUG. NIKULA, Manager.
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta...\$4.00 6 kuukautta...\$2.25
3 kuukautta...\$1.35 1 kuukausi... .50
Suomen ja muualla ulkomaille:
Yksi vuosikerta...\$6.50 6 kuukautta...\$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year...\$4.00 Six months...\$2.25
Three months...\$1.35 One month... .50

Ilmoitushinta 40c palstatuimalta. Kuvaleimotukset \$1.50 kerta, 10 kuvaa...\$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 30c kerta, halutaan- ja nimenmuutos-ilmotukset 25c kerta, naimis-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahan seuraksi mukaan. Englannin-kielisiä suomenkielisiin vapaiti.

Huoneisto sijaitsee 10:nneen ja Duane katujen kulmassa. Telefoni: konttori 365, toimitus 832.

Sosialistinen valistustyö yhteiskunnan varaventtilinä

Porvarillisen yhteiskuntamuodon epäkohtien aiheuttama melkein sietämätön olotila, jossa työväestön kärsimysten määrää on mahdoton mitata, on omiaan synnyttämään koston tunteen kärsivien miellissä. Ja se tunne saattaa puhjeta kerran hillittömään raivoon, pakottaen liikkeelle sellaiset voimat, jotka jättävät jälkeensä tuhoa, hävitystä ja kuolemaa, ja koko yhteiskunnan synkään kaaojen valtaan, ellei ole olemassa jotakin vastamähtiä, joka tärkeällä hetkellä astuu väliin ja estää sen.

Kapitalistisen järjestelmän uhreissa kytkee katkeruus usein niitä yksittäisiä vastaan, jotka näyttävät olevan väliomaisia vastustajia valitseva tilanteesta. Ja jos sellainen tuntee vallassa oleva työväestö on myöskin porvarillisen ajatustavan vallassa, s.o. todellakin valittaisi vastustajina sellaisia taolaisia.

Kapitalistisen järjestelmän uhreissa kytkee katkeruus usein niitä yksittäisiä vastaan, jotka näyttävät olevan väliomaisia vastustajia valitseva tilanteesta. Ja jos sellainen tuntee vallassa oleva työväestö on myöskin porvarillisen ajatustavan vallassa, s.o. todellakin valittaisi vastustajina sellaisia taolaisia.

yhteiskunnallisten selkkausten estäjä. Sen kontolle lankeaa kiitos esim. siitä, että Venäjän valtakunta on mennyt niin rauhallisesti, kaikesta siitä julkaista provokatsioonista huolimatta, mitä porvaristo on harjottanut.

Kukaan ei voi kieltää, etteivät sosialistinen valistustyö olisi yksinomaisena tekijänä rauhallisuuden säilyttämisessä Suomen nykyisessä poikkeuksellisissa oloissa. Sikäläinen näkiintynyt kansa ei olisi niin rauhallista, ellei se olisi sosialistisesti valistunut. Sosialistiset edustajat - duskunnassa ja yleensä sosialistisen ja järjestyneen työväestön edustajat ovat voineet saada kansan säilyttämään mielenmalttansa sellaisissa tapauksissa, kuin esim. joitakin aikoja sitte Porissa tapahtuneessa, jossa porvartit palkkasivat venäläiset sotilaat ampumaan työväestöä. Kun suurin osa Suomessa olevasta venäläisestä sotaväestä on sosialistista, niin rauhan säilyttäminen on ollut mahdollista, sillä Suomen porvaristo ei ole voinut sitä provoseraata. Mutta jos Suomen työväestö olisi ollut yhtä kostonhimoista ja verenjanoista, kuin on Suomen porvaristo, niin se olisi voinut tässä tilanteessa levittää monen manttaalipaanan vuodatta tunkioille, ja yleensä panna toimeen verilyöjiä porvariston keskuudessa, kuten porvaristo olisi menetellyt työväestön keskuudessa, jos vain olisi voinut lahtakaarteineen saada sen aikaan.

Pilkatkoivat porvartit sosialistista kasvatustyötä miten tahansa, kieltäen he eivät voi, etteivät vain sen turvissa heidänkin henkensä ole säästynyt. Ja jos he vielä pääsevät työväestöä uudelleen normaalioloisiksi riistämään, saavat he olla tietoisia siitä, että mitä heihin henkilökohtaisesti tulee, ovat he olemassa vain siksi, että sosialistinen valistustyö joi kykeni heidän ruhonsa suojelemaan heidän omien tekojensa seurauksilta.

Teollisuustapaturmien määrä kasvanut

Californian valtion teollisuustapaturmakoission on vastikään julkaisut kertomuksen valtiosta vuoden 1916 ajalla tapahtuneista teollisuustapaturmista. Sen mukaan on komissionille ilmoitettu 94,876 tapaturmaa. Ja kun niihin ei lueta liittohallituksen työmäärästä sattuneita tapaturmia, niin voidaan luuletta lasketa Californiassa tapahtuneen vuoden 1916 ajalla 100,000 teollisuustapaturmaa.

Mikä hirvittävä raajarikkojen armeija! Miten tavattoman suuri se olisiakaan, jos koko maan teollisuuslaitosten tapaturmista olisi täydellinen tilasto. Coloradon valtion teollisuustapaturmakoission ilmoittaa sellä tapahtuneen 31,000 teollisuustapaturmaa sen jälkeen kuin teollisuusvakuutuslaki astui voimaan elokun alussa v. 1915. Mutta sikäläinen laki ei käsitä läheskään kaikkia työläisiä, joten tilastotkin ovat varsin puutteellisia.

Tapaturmien lukumäärä on kasvanut huolestuttavasti juuri viime aikoina; viime vuoden loppulla ja tämän vuoden alussa, elin sen jälkeen kuin varsinaisen sotatollisuuden pääsi vauhtiinsa. Paraneettujen tapaturmavakuutuslaitosten hankkiminen olisi välttämätöntä nykyisin, mutta niistä ei puhuta porvarien taholta juuri mitään, sillä nyt koetetaan saada työläisiä allekirjoittamaan kaikenlaisia "tyytyväisyysilmoituksia", joiden sisältöä ei ole suvaitu ilmoittaa sanomalehdille, ei ainakaan työväen lehdille, joka lausuisi epämielisiä niistä mielipiteensä.

Lisääntyvä kiireellisyys työmäärä aiheuttaa enemmän tapaturmia. Jos siis mieltään saada enemmän työtä valmiiksi, olisi lyhennettävä työpäivää. Mutta sitäkin vastaan taistelee porvaristo kynsin hampain.

Juuri äskettäin puhuttiin että hallitus aikoo määrätä kahdeksan tunnin työpäivän käyttöönsä, mutta se on jo päätetty.

mutta tällainen sanomalehdistö riensi heti selittämään sellaisen toimenpiteen epäsuomalaisuksi, ja sopimattomaksi, koska se lähentäisi teollisuusporvoonien voitoja.

Kahdeksan tunnin työpäiväksymys tulee kuitenkin uudelleen ja uudelleen esille siksi kunnes kahdeksan tuntia on pisin sallittu työpäivä. Ja että sellaisen päivän saaminen on välttämätöntä, jotta se välttämättä voisi olla todistuksena yllämainitutkin tapaturmatilasto. Mitä lyhempi työpäivä, sitä voimakkaampia ovat työläiset vastustamaan tapaturmia, joita uuseinkin aiheuttaa väsymys ja liikkariisuus, jossa tämä seikkaka on huomioonotettu.

Työväenkirjallisuus onkin jo vaatinut kaikkia sivistysmaissa huomattavan menekin. Eikä muuten voi ollakaan, sillä nousse luokka yhteiskunnalliseen vaikutukseen kohotukseen tarvitsee juuri sellaisen valistusvälineen kuin kirjallisuuden tukea.

Mutta työvälillä on kirjallisuudelta vielä paljon vaadittavaa paljon enemmän kuin mitä se on antanut. Työväki vaatii kirjallisuudelta, että sen on tuluttava köyhälistön aseeksi taistelussa-väärää yhteiskuntajärjestelmää vastaan. Siinä mielessä on valistunut työväki harras kirjallisuuden kannattaja. Kirjallisuudessa pitäisi vaan enemmän kuin tähän asti ottaa huomioon tämä kohoavan työväenluokan vaatimus.

Kirjallisuus ja työväestö

Kansojen sivistyttämistyölle on kirjanpintoa tehnyt yhden kaikkein suurimmista palveluksista. Oltuaan sitä ennen vain rikkaimpien ylläisyytenä, ovat kirjat sen jälkeen voineet tulla köyhempien luokkien omaisuudeksi. Vähitellen, joskin hitaasti, ovat kirjallisuuden muruset kulkeutet alimpiinkin yhteiskuntaluokkien keskuuteen. Ja vasta sen jälkeen kun nämä luokat ovat kypsynyt kirjallisuuden viljelylle on kirjallisuus kyennyt tulemaan siksi maailmanmahdiksi, joka se nykyään on. Kirjallisuuden avulla meidän mielipiteitämme muokataan, sen kautta tunteemmekin herkeistään. Se on todellakin maailman valtias.

Paha vaan, että kirjallisuuden on saanut olla liian kauvan vain yhden luokan omaisuutena, yhteisöllä hallitsevan luokan välikappaleena. Sitä piti pitkän aikaa etuoikeutenaan kirkko, mutta usuaite-yhteiskuntapiirien valtaan kohotusta oli sen luovutettava osuutensa etuoikeudesta niillekin.

Tästä vallan tsaus ja kaikki valitsevaan asemaan kohonneet luokat ovat päässeet tätä vallan välinettä edukseen käyttämään. Ja sita on käytetty siihen häikäilemättä. — Porvaristo käyttää sitä vielä tänään päivänäkkin siihen tarkoitukseen. Kaikki se sivistys joka jaetaan porvarillisen kirjallisuuden kautta, kantaa joko enemmän tai vähemmän määrässä yläluokkalaisvalistuksen leimaa. Kirjallisuuden samoin kuin suullisen opetuksenkin kautta koetetaan kansa saada nuskomaan että kaikki nykyisin olemassaolevat on oikeutettuja ja että sen tulee juuri sillä tavalla ollakin kuin olot nykyisin ovat. Joka päivä näemme porvariston kirjallisuudessa sitä vakuttettavan. Sitten on kirjallisuudesta muodostunut heidän luja linnoituksensa.

Kohoava työväenluokka ei ole myöskään voinut jäädä väliinpitämättömäksi kirjallisuuden suhteeseen. Porvaristo on kirjallisuuden avulla levittänyt työväen keskuuteen omaa luokkavalistustensa. Siinä on kyllä levitetty rumsaa määrää tarpeellisia tietoja, jotka ovat olleet työläisille hyödyksi elämäntaistelussaan mutta siinä sivussa on ikäänkuin luskalla svotetty työväen lauloihin joukkoihin porvartollidullinen mailmankatsomus. Kun nyt itsetajuntaan heräämättömät luokat ovat havainneet olot ympärillään sellaisiksi kuin kirjallisuuskään ne on oikeina ja alati kasvavina esittänyt, niin ei ole kummaa, jos sitä on uskottu ja luotettu jumalalliseen sallimukseen. Mutta enemmän valistusta saaneet työläiset ovat sitenkin olleet kykenevämmät ajattelemaan asioita syvemmällä. On syntynyt epäilyksiä, että oivarkohan ne yhteiskunnalliset olot sittenkään oikeita. Ja epäily on vähitellen kehittynyt tyytymättömyydeksi, joka lopuksi on levinnyt yhä laajempiin työläisjoukkoihin.

Työväenluokan herätessä luokkatajuntaan ovat sen vaatimukset kirjallisuudenkin suhteen kasvaneet. Sen valistusvärtvettä ei enää tyydytä joutavat lastensadut porvariston Luokkatarkoituksia palvelevalla kirjallisuudella. Työ-

MAILMANKATSOMUKSIA

HUONO MUISTI.

Suosittu englantilainen näytelmä John Kemble sai kerran kutsun käydä loordi B:n luona. Mainitti loordi oli yleensä arvossa pidetyn ylimyksine maineessa ja äskettäin ollut korkeassa valtion virassa, mutta oli nyt vetäytynyt yksityiselämään lepoon. Niinpä Kemble piti tuon kutsun suurena kunniana ja noudatti sitä oitta.

Loordi otti hänet vastaan hyvin kohteliaasti ja ryhtyi heti selittämään syytä, miksi oli häntä kutsunut puheilleen. Yksi hänen tyttäristään oli, hän kertoi, niin intohimoisesti rakastunut Kembleen, että oli päättänyt kaikkiin kokonin mennä hänen kanssaan naimisiin, vaikka tunti hänkin ainoastaan näyttämöitä eikä henkilökohtaisesti ollenkaan. Isä sano itsellään olevan liiaksikin syytä pelätä tyttärensä hillittöä intohimoa ja pyysi hartaasti näytelijää pelastamaan hänet suuresta huolestaan, mennenä joku toisen kanssa naimisiin niin pikaisesti kuin suinkin mahdollista. Lupasi loordi puhtaasta kiitollisuudesta antaa tulevalle rouva Kemblelle huomenlahjaksi 5,000 puntaa.

Nuori taitelija ei loordin tyttärelä edes tuntenut eikä hänellä sentään voinut olla mitään hellempää tunteita häntä kohtaan. Niinpä hänellä ei oikeastaan ollut mitään tuon yläpuoleen herran ehdotusta vastaan, varsinkin kun hän jo oli iskenyt silmänsä erääseen nuoreen naiseen, joka esiintyi samassa teatterissa kuin häntä. Viipymättä meni hän tästä taapamaan ja selitettään asianlaian pyysi häntä vaimokseen. Tyyttö suostui mielellään, ja häät pidettiin niin ioutuin kuin mahdollista.

Luonnollisesti lähti Kemble ensin jassa esittelenään nuorta puolisoaan loordi B:lle, että tämä saisi hänelle antaa lupansa suuremman huomenlahjan. Mutta nyt he teki väit sen ikävän havainnon, etteivät siinä naimisnimenon kiireessä olleet huomaamattakaan ottaa lukuun, kuinka huono muisti useimmilla ihmisillä on raha-asioissa. Jalo loordi oli, näet, sillä välin kerennyt unohtaa joka sanan lupauksestaan — ei voinut muistaa, että mistään semmoisesta olisi ollut puhuttakaan. "Jos minä ottaisin maksukseni," hän sanoi kylmäverisesti, "viisittuhatta puntaa jokaisesta tyttärenti oikusta, olisin ennen pitkää keppikerialainen."

Nenästä vedetty näytelijä antoi asian lakimiehen haltuun. Mutta kun Kemblellä ei ollut näyttää mitään kirjallista sitomusta, ei lakimieskään voinut mitään loordille, joka ei ollut tietääksenkään koko asiasta. Kemble ei tullut saamaan penninkään loordista luvattua huomenlahjasta.

TAIDEKAUPPIAN KEINOJA.

Maisema- ja meritaiteiden maalaja Fredrik Kost oli taitelijauransa alkupuolella monasti sangen tiukassa rahan tarpeessa. Kerran hänen ollessaan mitä ahtaimmissa oloissa, tuli hänen atelieriansa komeasti puettu herra, joka sanoi olevansa taidekauppias L. Lontoosta. "Olen useissa tähdenäytelyissä nähty teoksianne," hän sanoi, "ja ovat ne minua suuresti miellyttäneet. Saattaisiin niistä ehkä ostaa jonkun." Kun hän samassa huomasi taitelijan uusimman taulun, joka vastikään oli valmistunut, asti hän lähemmäksi jalustaa ja liisäsi: "Tämä esimerkiksi näyttää erinomaisen kauniilta. Eipä tiedä, vaikka ostaisin sen. Suoneette minun kuitenkin ehdottaa pientä, muutosta tehtäväksi?"

"Tehtäähän niin hyvin," vastasi hyvässä toiveissa oleva taitelija, "mielelläni teen muutoksia, jos se vain käy päinsä."

"Katsokaas, minusta pitäisi taivas olla jonkun verran vakavampaan, uhkaavampaan näköinen," sanoi taidekauppias. "Se olisi epämielittä eduksi maalaukselle."

Kost ei oikein ollut samaa mieltä, mutta hänelle oli kovin tärkeää saada taulunsa myydyksi, ja sentähden hänen ei käynyt suoraan päätä kieltäytymisen ostan joutomusta täyttämistä. "Tahdon koettaa, mitä voin tehdä," sanoi hän mieltäskellen.

"No, hyvä, pari päivän kuluttua tullen katsomaan, mitä se näyttää," virkkoi vieras ja poistui.

Kost maalaasi taulun uudestaan, niin että se näytti vakavalta ja uhkaavalta. Mutta silloin ei hymyilyvä maisema ollenkaan soinnuttanut taivaan värikyseen. Hän muutteli maisemaa sieltä tältä, saadakseen kokonaisuutensa sopimaan tuon muutetun taivaan kanssa. Mutta silloin taulu näytti pakaltulta. Lopuksi hän muutti koko maiseman mereksi, saadakseen ollenkaan sopuutua muun kuvan ja taivaan välille. Mutta ostaja ei kuulunut takaisin tulevaisi, ja Kost katui päänsä puki, että oli myöntynyt hänen oikkuhinsa.

Vuoden kuluttua, samoihin aikoihin, astui tuo taidekauppias taas Fredrik Kostin atelieriin. Aivan kuin ei heidän välillä ollut mitään entistä tuttavuutta ollut, hän tervehdyttiään lähesty taulua, jota Kost juuri oli viimeistelemässä, ja luudahti ihastuneena: "Tuohan on mainio, miellyttää minua erinomaisesti. Mutta," heisi hän maalausta hetken katseltuaan, "minun pitänee ehdottaa vähäpätöistä muutosta, tuossa..."

Nyt ei taitelija enää voinut hillitä itseään, vaan arjasi: "Hyvä herra, menkää helvettiin muutoksineenne!"

Silmänräpäyksen katseli vieras häntä ällistyneen näköisellä. Sitte hän sanoi rauhattomalla äänensävyllä: "Ei pidä kiivastua, herra Kost! Kyllä minä vielä ostan senkin viimekertaisen taulun. Mutta tämän minä ostan hetkipaikka — ja ilman mitään muuta. Sillä, katsokaas," selitti hän tuttavallisesti, "minulla oli aikomus ostaa se edellisen taulunne. Mutta kun minä milloin hankin itselleni jonkun taidekappaleen, niin koetan aina saada sellaisen, johon taitelija itse on tyytyväinen — jota hän pitää taiteensa kypyneimpänä saavutuksena. Sentähden tapaan esittää jotain pikä muutosta ikäänkuin jonkunlaiseksi koetuksikiviksi. Kun te ensi kerralla siihen suostutte, teette siitä sellaisen päätelmän, että te itsekin olette tyytyväisiä varma toiseenne arvosta ja sentähden en enää palaunutta. Mutta kun te tästä nykyisestä taulustanne pidätte niin paljon, että vihjauksin mistään muuttamisesta jo saattaa teidät raivostumaan, niin muuta minun ei tarvitse tietää, ja sentähden ostan sen muuttamattana."

FONOGRAAFI TUTKIMUSMATKAN AVUSTAJANA

tuntemattomassa maassa saattaa ensi koulumalla tuntuu sadulta, mutta tosiasia on, että ilman fonograafia everssi Hardingin tuskin olisi onnistunut päästä tunkeutumaan Barotsemaan sisäosiin, missä kukaan europalainen ei ennen ollut käynyt, ja löytyä mahtavan Samsesvirran lähteitä, joista ennen ei mitään tiedetty.

Everssi Hardingin matka kävi helkoi välistä tiedettiin olevan varsin vaivallellista valkoisille ja sentähden evarttiin kaikkiin voimissaan vastustavan retkikunnan aiotun matkaa. Tosin oli heidän kunnikaansa Levonika retkikunnalle suostunut, mutta silläkin kelmoih saada hänen tahtonsa tiedoksi tuhansille hänen alamaillisen maan kaukaisimmissa ääressä? Tässä oli fonograafi hyvään tarpeeseen. Korkeanomasuusesti lausui Barotsemaan hallitsija käskyä koneeseen, ja siten saatiin alamaisten korville kunnikaan käsky, että everssi Hardingille oli Levonikan alamaisten antettava kaikkea sitä avustusta, mitä tämä tulisi tarvitsemaan.

Semmoisilla fonograafivälillä varustettuna läksi tutkija vaaralliselle matkalleensa. Mitä syvemmällä sisämaahan hän tunkeutui, sitä vilhalempin tulivat päälliköt häntä vastaan. Mptta heidän vastarintansa nurtamiseksi ei hänen tarvinnut muuta kuin panna fonograafi käyntiin, ja hämmästyneet metsäläiset olivat lentää selälleen peljestyksestä, kun kuulivat mahtavaan valtiansa äänen jyrisevän tuosta "puhuvaista raudasta", joksä he fonograafia nimittivät. Pelosta ja kunnioituksesta

vavisten, suu ammoltaan, he seisovat koneen edessä kuin olisivat ottaneet sitä silmänräpästä, sydämet tuosta tulkakalusta astui ulos Levonika itse tai hänen henkensä. Yhtä nöyrästi kuin he vastaanottivat kunnikaansa käskyn, yhtä kuuliaisesti he sitä totellivatkin, avustavan retkikuntaa kaikin tavoin. Näin everssi Harding suoritti tuon 8,000 mailin matkan ilman pienintäkään vastarintaa maan asukasten puolelta.

TRÓTSKI HALIFAX'ISSA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 28, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Sitä kapitalistilientien levittämää parjausta, että Trotski muka sydämetään ja sielutaan olisi saksalaismielinen, sanoo eräs canadalainen viranomainen varsin epäonnistuneeksi kseksinnöksi. Se tuli todistetuksi hänen ollessaan pidätysleirillä Halifaxissa viime huhtikuulla.

Trotski oli paluumatkalla Venäjälle, kun brittiläiset viranomaiset vangitsivat hänet Halifaxissa ja veivät erälle pidätysleirille, joka oli täynnä saksalaisia sotilashenkilöitä. Virallinen selitys tuosta toimenpiteestä oli, että Trotskin epäiltiin menevän Venäjälle vain saksalaisen kiihotustyon edistämistarkoituksessa.

Leirillä alkoi Trotski levittää rauhanaatetta ensimmäisestä päivästä kuin hänet sinne tuotiin, ja jatkoi sitä hehittävästä kaiken aikaa minä hän oli siellä, kuusi viikkoa. Jo muutaman viikon kuluttua saivat leirillä säilytettävät saksalaiset upseerit kyllänsä hänen teorioistaan, tulivat rauhattomiksi ja pysyivät, että Trotski siirrettäisiin jollekin toiselle leirille.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

CARBONADO

Hautajaiset. Hiljattain surmansa saaneen Akseli Lohdenperän hautajaiset muodostuivat oikein juhlailliseksi. Sunnunt. t.k. 20 p:nä, klo 1:30 i.p. kokoonnuttiin Carbonadon suomalaisille, johon ruumis oli tuotu hautausmaailmalta. Uno toimitti laulun. Haali oli kerääntynyt maikko täyteen työläisovesta. Toveri Rauhala piti lyhyen vaan sopivan puheen tämän järjestelmän rikokista. Sitten lähdettiin marssimaan hautausmaalle, kaksi miestä rinnan, josta muodostui noin 1/4 mailia pitkä kulkue. Torvisoitokunta puhalsi suruhymnyä edellä. Vainajan tovereita ja tuttavuu oli saapunut monelta eri paikkakunnalta, kuten Burnettista, Wilkesonista, Black Diarondista, Issaquahista, y.m.

Haudalla pidettiin (muon puolesta) tavanmukaiset seremoniat ja sitten "toiskielinen" köiri laului, jonka jälkeen kaikki pudottivat toverusmerkkinsä — setruksaan — haudalle. Hauta peitettiin ja kummalle laskeuttiin paljon seppelitä, jota oli Local Unionia. Carbonadon suomal. poika-alosta ja useita muita sukulaissia ja tovereita. Satoihin nousse saattaja, joka stinä seisoi manalle menneen toverin haudalla, jaksot ehkä selvemmän ymmärtää tämän tapahtuman luettavaksi riistojärjestelmän voitonhimon nurhaksi — sen voi avvan helposti lukea muon kasvonneista. Mustakaupusta sielun paimenta vain puuttui. Olisihan se ollut itkin hassunkurista, ensin murhaan mies ja sitten joutavilla lohdullidita passistetaan "sieluroupe" taivaaseen ja lisäksi vielä selitetään jälkeeniänielle tällaiset tapaukset Jumalan sallimukseksi ja kohtalon teohtumiksi.

Naapurikaupungissa, Wilkeson'issa, oli myöskin kahdet hautajaiset suomaan sunnuntaina. Siellä oli myöskin teollisuustantereelle kaatuneita uhreja.

Nämä kaksi olivat niitä, jotka noin kunkausi sitten — kuusi miestä eliväitä hautautuivat kaivattoon. Yksi heistä löydettiin keskiviikkona, 16 p. t.k. ja kaksi lauantai-iltona, t.k. 19 p ja olivat muuttuneet aivan mustiksi ja paisuneet muotottomiksi, joten on ketään vaikeaa tuntea muutusta kuin messinkisestä numerolopusta, jonka valtion laki määrää jokaiselle kalvantomiehelle käytettäväksi työssä ollessaan. Kolme miestä on vielä kadoksissa, näiden joukossa suomalaisten tv. Wm. Heino.

Samoin ei voi kuvaila sitä katkeraa surua, jota näiden onnettomien omaiset ovat saaneet kokea. Näitä kumdelta mieheltä jä yhteensä 21 lasta yhteiskunnan hällöihin. Sääli-mätön ja armoston on riistajaluokan käsi. Se ostan aigastaan tyovoimamme, käsi-variemme ja yremme, jotka luovat heille taatun yhteiskunnallisen hyvinvoinnin. Työläiset saavat vain jonkun prosentin tuotamattaan rikkaudesta. Työläisen henki ei maksa mitään. Armosta riistää kapitalisml isän lapsilta ja miehen vaimolta, sitten hädätään, että ylläilä — on "herra", joka on orjpenä tiivä. Pelosta ja kunnioituksesta

UTAH

BINGHAM

Osaston virallinen kokous pidettiin t. k. 23 päivänä. Jäseniä oli vähän saapuvilla, kuten tavallista. Usua yhtyi osastoon kolme: John Spangar, Richard Hirvonen ja Mrs Mathilda Erickson.

Toveri Poola luki Työmiehestä kehoituksen miljoonan dollarin rahaston kokoomiseksi. Kovan nahjalun jälkeen päätettiin kerätä vapaaehtoisia lahjoituksia ja kerääjäksi valittiin J. Poola. Kysymyksen toimitusa, rahaston jatkuvaista kartuttamisesta, jätettiin avonaisiksi seuraavaan kokoukseen.

Toverin kirjeenvaihtokilpailuun saavottaville osaston tarjoama palkinto, joka viime kokouksessa hyväksyttiin \$1.50 (sanoo yhden dollarin viidenkymmenen sentin) suuruiseksi ja jota summaa en viime kirjjeessänsä kehdamut mainita, päätettiin nyt korottaa viiteen dollariin. Ukkjoja alkoi hävettävä entinen päätös nlla, että pättivät korjata sitä vähän, vaikka pari läntä kuului vieläkin panevan vastaan.

Wyomingin valtiokomitean lähettämä kirjelmä, joka myös koski Toverin kirjeenvaihtokilpailu Wyomingin, Utahin ja Colorado valtiotien kesken, keskusteltiin mutta, ihmäkyllä, ei minkäänlaista päätöstä tullut. Oman osaston välisen ja valtiotien välisen kilpailun keskustelut sekaantuivat niin pahasti toisiinsa, ettei puheenjohtajakaan saanut sitä seloiksi selväksi ja niin unohti viimeksi mainitussa asiassa päätös teke-mättä!

Piirikomitealle päätettiin lähettää takaisin sen osastolle lähettämät veromerkit, joita oli vain 16, vaikka laskussa veloititiin 24:stä. Nekin, mitä oli, olivat huolimattomasti käsitellyn takia tartuneet mukana seuraavaan laskuun, joten huolimattomuudesta pientä muutosket.

Toveri Mike Mäkinen nostama käräjätutu Utah Metal & Tunnel Co:aa vastaan tulee esille helmikuun 5 päivänä. Mäkinäino loukkaantui pahasti noin 2 1/2 vuotta takaperin sanotun yhtiön työmaalla, pudoten shuuntiin. Muuten on hän ajanut vähän huonosti asiansa, kun on jättänyt itsensä yhden ainoan todistajan varaan, vaikka heitä olisi enemmänkin saatavissa.

Muutamain ikkain mielestä Toveri on niin "puusetti" lehti, ettei sitä kannata tilata — ja voi se sellaiselta tuntuakin silloin kun sitä varkein täytyy lukea. Työmiehistä ja Raivaajaa kehuvat "naremiksi", mutta eivät sitä nitkittäne tilaa. Muuten ei heidän päähänäsä näy mahtuvan se toisasia, että kuta enemmän lehti saa i-lauluksia, sitä naremmat mahdollisuudet sillä on tulla paremmaksi. Siis, täytäkää velvollisuutenne.

Ja sitte: saaukaa runsasluoksemmin osaston kokoukseen; olelmakokousta älkää myöskään hylkikö.

Ohdake.

CALIFORNIA

BERKELEYN KIRJE.

SISÄLLYS: Mitä kapitalistit näyttävät. Kapitalistit ryöstää nukkuvan uhrinsa.

Nämä kapitalistiset väitteet ovat niin jännittäviä, että niitä on malta sittävä laajemmin katelemalla. Atna kun on puhetta yhteiskunnallisista parannuksista työläisten hyväksi, niin kapitalilainen puhuu kaniilista — valkoista, leppoisasta ilmasta — näkökannasta. Se on kapitalistista "taidetta" ihmisen avustamana — kavaluutta — sillä se "ihastuttaa" monesti työläisille niin että he nukahtavat. Ja kun ne kerta nukkumaan saadaan, niin niiden pyrkimykset loppuvat; he lakkaavat katse-masta elämän todellisuutta.

Sitten on toisia, jotka puhuvat Jumalan pojista ja tyttäristä, jolle oli tullut käsky hallita maata ja ihmis-lausia — noita vanhanaikaan sielutonta olentoja. Nämä olivat kaikki rikkaita — kaiken kultan ja hopean perillisinä — taivaassa! Hallitsemaan määrätty olivat helemassa, timentien loistaessa täällä murheen laaksoissa. Herran valtakuntaa pyydettiin lähestymään — se onkin epäilemättä lähestynyt! Herravaltaasta on tullut kaatunut vastustaja. Työläisiä aian ranskalaitin, mutta yllinysty ei voinut koskaan erehtyä.

Tarvitsee vain tässäkin katsoa aselotta paikallisesti — samalla useita yletyten kautta koko valtakunnan — varsinkin vaadien edellä. Paikallises-ti voi käyttää esimerkiksi pankkiri Gunnin ja Berkeleyn kaupakamarin luhnotu W. Gunn saapeli pihna omalla kielellään:

"Havainnollinen ihminen huomaa pian, että joksisessa paikassa, jokaisella paikkakunnalla suuri joukko ihmisiä aiehtiit nukiin ryhmässä, ja silloin tällöin yhdellä on enempi vertahtavää kuin hänen väheemmän onnellisella liittolaisellaan, ja omaten kunnianpyyntöä saavuttava jotakin joka toisille on vastenmielisiä, eroten siten yleisestä laumasta, ja kovalla työllä ja ällituisella ahertamisella saavuttaa jotakin merkittäviä.

"Sellaiset tulevat johtajiksi kanssallistensa joukossa ja löytyvät ylläillä tiedealoilla ja hyvin toimelaina liikealoilla. Mitä me haluamme painottaa, on että muutama vesi sitten West Berkeleyyn ihmiset ajoivat Oaklandin ja muualle tekemään pankkiliikettä, mutta muutamet niistä täällä, omaten, enempi pyrkimysahana kun yleistä oli, ja halun saada rakentaa ylös ja edistää paikkakuntaansa, perustivat West Berkeley pankin, siten tullen liikemies-tien johtajiksi tässä osassa kaupunkia."

Tämän otin tähän vaan varmen-